

Onderwerp Doelstellingen en wijze van verwerving Wet inburgering 2021	
Nummer	2020/1004097
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.1 Werk
Afdeling	WI
Auteur	Hofman, D.D.
Telefoonnummer	023-5115594
Email	dhofman@haarlem.nl
Kernboodschap	Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De reden hiervoor is dat het huidig inburgeringsstelsel te ingewikkeld en niet effectief is, de huidige wet schiet tekort. De samenhang tussen inburgering en meedoen – in de samenleving en op de arbeidsmarkt – ontbreekt. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering en het ontwikkelen en aanbieden van het nieuwe inburgeringsaanbod ligt bij de gemeente. De colleges van de regio Zuid-Kennemerland en IJmond stellen gezamenlijke doelstellingen bij de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering vast. De inburgeringsonderdelen brugklas en de drie leerroutes (B1-route, onderwijsroute en Z-route) worden regionaal verworven. Het onderdeel Maatschappelijke begeleiding wordt lokaal verworven. Inburgeringsplichtigen krijgen hierdoor tijdig een passend inburgeringstraject aangeboden waardoor zij zo snel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	- Toezegging kaderstellend document implementatie inburgering (2019/810603) in commissie Samenleving 26 september 2019. - Informatienota Wet inburgering 2021(2020/71992), in commissie Samenleving 4 juni 2020. - Informatienota Financiële middelen voor in- en uitvoering Wet inburgering en overbrugging aanbod statushouders 1^e helft 2021 (2020/773955) in commissie Samenleving 25 september 2020.
Besluit College d.d. 10 november 2020	1. In te stemmen met de regionale ambitie en doelstellingen voor de Wet inburgering 2021. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De reden hiervoor is dat het huidige inburgeringsstelsel te ingewikkeld en niet effectief is, de huidige wet schiet tekort¹. De samenhang tussen inburgering en meedoen – in de samenleving en op de arbeidsmarkt – ontbreekt. Zelfstandig een weg vinden in het inburgeringsstelsel blijkt voor een grote groep inburgeringsplichtigen niet realistisch, zij zijn onvoldoende in staat om zelfstandig een inburgeringscursus- en instelling te kiezen die het beste past bij hun capaciteiten en leervermogen. Bovendien prikkelt het huidige stelsel niet om op het hoogst haalbare niveau de Nederlandse taal te leren en is het huidige systeem fraudegevoelig.

In de nieuwe Wet inburgering wordt de regie voor succesvolle inburgering neergelegd bij de gemeenten. De gemeenten krijgen de plicht om te zorgen voor een kwalitatief goed inburgeringsaanbod en goede begeleiding. Vanwege de diversiteit van het aanbod dat gemeenten moeten bieden en de onzekere aantallen inburgeringsplichtigen per individuele gemeente wordt deze taak regionaal opgepakt.

Het Rijk heeft ervoor gekozen om enkel de uitvoering van de inburgering te decentraliseren en niet het inburgeringsbeleid. De minister is en blijft verantwoordelijk voor de inrichting en de werking van het stelsel als geheel. Gemeenten hebben beperkte lokale beleidsvrijheid, de wettelijke kaders liggen grotendeels vast in de nieuwe wet en de bijbehorende lagere wet- en regelgeving. Met dit besluit is de toezegging kaderstellend document inburgering ([2019/810603](#)) afgedaan.

2. Besluitpunten college

1. In te stemmen met de regionale ambitie en doelstellingen voor de Wet inburgering 2021.

a. Regionale ambitie:

Vanaf 1 juli 2021 krijgen alle inburgeringsplichtigen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond een tijdig en passend inburgeringstraject aangeboden waarbij het leren van de taal gecombineerd wordt met participatie, zodanig dat zij zo snel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en uiteindelijk volwaardig kunnen deelnemen. Meedoen betekent zo snel mogelijk meedoen naar vermogen (bij voorkeur via betaald werk). Ook wordt de ambitie gesteld dat zij aan het einde van de inburgering maatschappelijk zelfredzaam zijn.

b. Doelstellingen:

1. Als onderdeel van de wettelijke brede intake wordt gestart met een brugklasperiode.
2. De brugklas geeft informatie en haalt informatie op bij de inburgeringsplichtige om een zo compleet mogelijk klantbeeld te krijgen.
3. De brugklas wordt benut om te komen tot een gedragen PIP (persoonlijk plan inburgering en participatie) en een weloverwogen keuze voor de leerroute, en gebeurt in samenspraak met de inburgeringsplichtige.

¹ Inburgering: systeemwereld versus leefwereld, Evaluatie Wet inburgering 2013 (Significant, juni 2018).

4. Het duale karakter van de leerroutes wordt geborgd door het integreren van het (praktijkgericht) leren van de taal en participeren in een taalrijke leeromgeving.
5. De onderwijsroute kan ook worden ingezet voor statushouders die ouder zijn dan 28 jaar.
6. De gemeente heeft de regie over het gehele proces van inburgering én (re)-integratie, waar mogelijk al gedurende de AZC-periode.
7. De uitvoering van de Wet inburgering en de sociale basis sluiten op elkaar aan, zodat inburgeringsplichtigen van een zo breed mogelijk aanbod gebruik kunnen maken en daar ook actief naar worden verwezen.
8. Bij de uitvoering van de wet worden inburgeringsplichtigen regelmatig geraadpleegd, om ons ervan te verzekeren dat de uitvoering aansluit en blijft aansluiten bij de doelgroep.
9. Uitgangspunt ten aanzien van het proces van inburgering én (re)-integratie is dat de verschillende schakels binnen dit proces goed op elkaar aansluiten als het gaat om inhoud, kwaliteit en tijdigheid
10. Tijdens het inburgeringstraject is er specifieke aandacht voor de psychische gezondheid van inburgeringsplichtigen (met name statushouders), financiële zelfredzaamheid, digitale vaardigheden en het non-formele taalaanbod.
11. Doelstelling bij de begeleiding van statushouders met een Participatiewet-uitkering is uitstroom naar betaald werk.
12. Bij het begeleiden van statushouders naar scholing en/of werk wordt zoveel mogelijk gekeken naar wat passend is, waarbij oog is voor de kansen op de arbeidsmarkt, de potentie van de statushouder en hetgeen in het land van herkomst al aan ervaring is opgedaan.
13. De kwaliteit van het inburgeringsaanbod wordt geborgd door in aanvulling op de officiële keurmerken eigen kwaliteitscriteria te stellen en hierop toe te zien

3. Beoogd resultaat

Vanaf 1 juli 2021 krijgen alle inburgeringsplichtigen in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland een tijdig en passend inburgeringstraject aangeboden waarbij het leren van de taal gecombineerd wordt met participatie, zodat zij zo snel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en uiteindelijk volwaardig kunnen deelnemen. In de bijgaande nota 'Snel en volwaardig meedoen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond' staan de regionale ambitie en beleidsdoelen beschreven.

4. Argumenten

1. Regionale samenwerking leidt tot meer mogelijkheden voor passend inburgeringsaanbod bij lagere aantallen.

In de voorbereiding op de implementatie van de nieuwe wet trekken de 7 gemeenten in de arbeidsmarktregio IJmond en Zuid-Kennemerland gezamenlijk op. Regionale samenwerking ligt voor de hand vanwege het aantal inburgeringsplichtigen, de diversiteit van het aanbod dat gemeenten moeten bieden en de mogelijkheid om meerdere instapmomenten te hanteren in een jaar. Het gaat in deze arbeidsmarktregio om circa 160 asielstatushouders en om circa 200 gezinsmigranten en overige migranten per jaar. De instroom van inburgeringsplichtigen is altijd een onzekere factor.

Regionale samenwerking kan leiden tot lagere kosten voor inkoop en uitvoering en biedt meer mogelijkheden voor het regelen van passend inburgeringsaanbod ondanks lagere aantallen.

2. Regionale doelstellingen dragen bij aan transparantie, uniformiteit en gelijke kansen voor inburgeraars in de regio. Inpassing in lokale structuren is hierbij nodig.

De keuzes die zijn gemaakt ten aanzien van samenwerking op het gebied van het inhoudelijk inburgeringsaanbod en de verwerving van inburgeringsonderdelen, zijn gebaseerd op een gezamenlijke ambitie en doelen. De doelen zijn mede tot stand gekomen met input vanuit taalaanbieders, re-integratiepartijen, welzijnsorganisaties en betrokken vrijwilligers (organisaties) tijdens de regionale marktconsultatie. Input is opgehaald bij de doelgroep zelf, namelijk (ex)-inburgeringsplichtigen (zowel statushouders als gezinsmigranten). In aanvulling op de landelijke wetgeving dienen de regionale doelstellingen als basis voor de gemeentelijke uitvoering van de nieuwe wet. De gezamenlijke doelstellingen dragen bij aan het hanteren van zoveel mogelijk uniformiteit in de uitvoering van de Wet inburgering en daarmee gelijke kansen te bieden aan inburgeringsplichtigen in onze regio. Op deze manier bieden de gemeenten ook transparantie naar partners, zoals taal- en re-integratieaanbieders, maatschappelijke organisaties, vrijwilligersorganisaties en werkgevers. Daarnaast kent elke gemeente haar eigen lokale accenten, vooral op het gebied van inpassing in lokale structuren.

3. Regionale verwerving: uitgangspunt is dat het inburgeringsaanbod zoveel mogelijk lokaal georganiseerd wordt waar dat kan, en regionaal samengewerkt wordt waar dat moet.

De aantallen, de gevraagde diversiteit, intensiteit en integraliteit nodigen uit om regionaal samen te werken. Er daarom voor gekozen om de opdracht voor de brugklas en de opdracht voor de drie leerroutes op regionaal niveau te verwerven.

Aanvullend op de wettelijke onafhankelijke leerbaarheidstoets en de wettelijke brede intake door de gemeente, wordt de periode tot het opstellen van een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) benut voor een brugklas van een aantal dagdelen gedurende de eerste weken dat een statushouder in de gemeente woont. De brugklas wordt benut om een zo compleet mogelijk klantbeeld te krijgen en in samenspraak met inburgeringsplichtige een weloverwogen keuze te maken voor een leerroute. Via interactieve workshops wordt aandacht besteed aan verschillende leefgebieden, bewustwording, competenties en taalniveau. Ook maakt actieve kennismaking met lokale (welzijns)organisaties en sociaal wijkteams onderdeel uit van het programma.

Door de drie leerroutes op regionaal niveau in de markt te zetten, borgen we dat de taalcomponent en de participatiecomponent geïntegreerd worden aangeboden. Bij de onderwijsroute voor hoger opgeleiden, gericht op HBO en WO niveau, wordt de optie opgehouden om aan te sluiten bij de gemeente Amsterdam door gebruik te maken van hun meeliftregeling. Dit betekent dat elke gemeente ruimte heeft om dit aanbod 1 op 1 in te kopen. Het gaat hier waarschijnlijk om een klein aantal personen.

Maatschappelijke begeleiding voor asielstatushouders bestaat uit hulp bij het regelen van basisvoorzieningen (wonen, werk, zorg, inkomen, verzekeringen en onderwijs) en voorlichting over basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving. Omdat dit lokaal moet worden aangeboden, passend bij de lokale situatie, mogelijkheden en wensen is voorgesteld dit lokaal te verwerven, zie *bijlage 2 voor het BOA advies 30 september 2020*.

4. Financiële middelen voor de uitvoering naar verwachting toereikend door regionale samenwerking.

Om de nieuwe taken van de Wet inburgering voor te bereiden, te implementeren en uit te voeren krijgen de gemeenten financiële middelen van het Rijk via de algemene uitkering en een specifieke uitkering: incidentele invoeringskosten, structurele uitvoeringskosten en structurele inburgeringskosten. Deze middelen zijn naar verwachting toereikend en worden via de circulaire van de algemene uitkering in de begroting verwerkt. In hoofdstuk 5 van bijgaande nota (*bijlage 1*) is in de financiële paragraaf een toelichting op de verschillende middelen opgenomen. Door de brugklas en de leerroutes regionaal te verwerven worden schaalvoordelen verwacht. Door deze schaalvoordelen kunnen inburgeringsplichtigen een uitgebreider programma volgen dan wanneer alles lokaal zou worden verworven.

5. Portefeuillehouders inburgering ingestemd met verwervingsadvies en doelstellingen bij de uitvoering Wet inburgering in Bestuurlijke Overleg Arbeidsmarktregio.

In het Bestuurlijk Overleg Arbeidsmarktregio (BOA) zijn de portefeuillehouders nieuwe wet inburgering verschillende keren geïnformeerd over de voortgang. Op 30 september jl. hebben zij ingestemd met het regionale verwervingsadvies waarin de voorgenomen doelstellingen en de keuze voor de verwerving staan opgenomen. Dit advies is te vinden in bijlage 1 Nota Snel en volwaardig meedoen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond, doelstellingen bij uitvoering Wet inburgering 2021.

6. Input en advies verwerkt vanuit Participatieraad, (ex-)inburgeraars en experts.

De Participatieraad is gevraagd advies te geven op de geformuleerde ambitie en regionale doelstellingen Wet inburgering. Zij hebben vragen gesteld en een aantal adviezen meegegeven (zie *bijlage 3, advies nieuwe wet inburgering Participatieraad Haarlem*). Tijdens overleg met de participatieraad is uitgebreid toelichting gegeven op de gestelde vragen en deze zijn naar tevredenheid beantwoord. De gegeven adviezen worden als aandachtspunten meegenomen in de verdere voorbereiding op de invoering van de nieuwe wet (zie *bijlage 4*). Daarnaast zijn in de voorbereiding, onder andere tijdens de regionale marktconsultatie, verschillende externe partijen en inhoudelijke experts betrokken bij het proces. Daarnaast is gesproken met (ex-)inburgeringsplichtigen (zowel asielstatushouders en gezinsmigranten). De input die zij gegeven hebben, zijn verwerkt in de doelstellingen.

5. Risico's en kanttekeningen

1. *Aanbieders van het huidige aanbod aan statushouders mogelijk geen onderdeel van nieuw inburgeringaanbod.*

Een risico is dat de regionale opdracht te groot is voor kleine aanbieders en deze daarom besluiten niet in te schrijven. Aanbieders die momenteel diensten leveren voor statushouders in Haarlem kunnen hierdoor verdwijnen. Om dit risico te beperken zijn vanaf het begin af aan partijen betrokken bij het proces. Daarnaast moedigen we kleine aanbieders aan om in te schrijven en waar mogelijk samen te werken met andere partijen.

2. *Mogelijk moeizamere opstart en implementatieperiode door omvang regionale opdracht.*

Vanwege de omvang van een regionale opdracht kan de opstart en implementatieperiode moeizamer verlopen dan wanneer de opdracht kleinschaliger is. Ook ingrijpen en bijsturen kan door de omvang van de opdracht moeizamer verlopen. Door tijdig alle betrokken partijen goed te laten aanhaken en intern iedereen goed voor te bereiden op de nieuwe wet wordt dit risico beperkt.

6. Uitvoering

Planning

Wat	Wanneer
Vaststellen verwervingsstrategie	Oktober 2020
Vorbereiden programma's van eisen	September – december 2020
Vaststelling doelstellingen (via cie ter informatie)	December 2020
Start publicatie opdracht	Januari 2021
Verordening/beleidsregels Wet inburgering (raad)	Mei 2021
Definitieve gunning	1 juni 2021
Inwerkingtreding nieuwe wet	1 juli 2021

7. Bijlagen

1. Nota Snel en volwaardig meedoen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond, doelstellingen bij uitvoering Wet inburgering 2021.
2. BOA advies 30 september 2020.
3. Advies nieuwe Wet inburgering Participatieraad Haarlem
4. Collegebrief reactie op advies Participatieraad Haarlem